

Velký pátek

10.4.2020

Text: Lukáš 23,44-46

Ježíšova smrt

Velikonoce jsou letos jiné. Jen kalendářně kopírují tradici církve. Okolnostmi života v čase koronaviru dostaly, věřím, i novou šanci k nám promluvit.

Velkopáteční bohoslužba v naší reformované tradice církve Českobratrské evangelické je vedena událostmi v biblickém příběhu ukřižování Ježíše Krista v prvním století na vrchu Golgota nad Jeruzalémem. Jde o Ježíšovu smrt. Evangelista Lukáš nám ji sděluje i těmito slovy.

„Bylo už kolem poledne; tu nastala tma po celé zemi až do tři hodin, protože se zatmělo slunce. Chrámová opona se roztrhla v půli. Ježíš zvolal mocným hlasem: „Otče, do tvých rukou poručím svého ducha.“ A po těch slovech skončil.“

Zkusme v nich hledat poselství Ježíšovy smrti a vliv těchto slov na nás. Něco k situaci.

Bylo už kolem poledne. Ono už signalizuje, že den pokročil. Slunce je na vrcholu své cesty. A tu nastala tma po celé zemi.

Jde o překlop času. Se smrtí Ježíšovou je spojena zcela nepochopitelná proměna času. Nemusíme se pít po důkazech tohoto jevu, utonout v nich, plnit svou touhu po jeho vysvětlení. Symbolika této chvíle nám předává překvapující moc víry, která říká: Smrtí Ježíšovou se věci mění. Tato chvíle je nová šance pro svět, pro život. Tato chvíle na Golgotě byla, je a bude už navždy příležitostí chopit se božích možností na úkor těch našich.

Ale nejen na nebi došlo k něčemu mimořádnému. I v církvi, v chrámu se stala věc nevídaná.

Chrámová opona, přístupná jen veleknězi, se roztrhla a odhalila světu, co bylo lidem doposud tabu. Bůh Izraele, náš Bůh není vidět, a přece přišel mezi nás. Přišel v osobě Ježíše z Nazaretu, zvaného Kristus. V osobě toho, který visí na kříži.

Bůh, který je lidmi hledán jako poslední záchrana a pro mnohé velikým vzorem, nemá nic v ruce. Nic, co by zastavilo jeho ukřižování. Pouze v čase se poledne mění v tmou a chrámová opona padá a odhalí se lidem.

Co k tomu říci? V té scéně je tajemství. Tajemství faktu, že se tu na zemi se není čeho reálně chytit.

Snad jediné Ježíšovo volání? Jeho volání na prahu smrti? Umírajícího bez budoucnosti? Je to možné? Je poražený. Odsouzený. Minuty jeho bytí se doměřují. Co to znamená?

Ano, jeho výkřiku se máme zachytit. Pokud své já a své jistoty dáme, poručíme cele do času a chvíle Ježíše z Nazaretu na kříži a do jeho volání. Pak je tu šance. Znamená to zachytit se pevně člověka na kříži, člověka ve smrti, člověka, který se Otce ptá: „K čemu(proč) jsi mne opustil? Ježíš dává najevo, že ani jemu není cizí to, co my lidé prožíváme. Občas je to přesvědčení, že Bůh je daleko. A nám nezbyvá než se chránit „jistotami v moci a majetku“. Ale i dnešek přece nasvítí vratkost této orientace.

Pojďme k tomu Ježíšovu výkřiku v celém svém já. Ježíš do něj dává svou naději. Stává se právě tímto Božím Synem a cele i člověkem, který veškerou naději předává Bohu otci. Slovy: „Do tvých rukou poručím Bože svého ducha.“

Oč tu jde. Ježíš je nám příkladem. Je to jeho chvíle. Ale je to i naše cesta, cesta, po které jdeme. Dnes, zítra, i v hodině smrti naší. Stále je tu s námi Ježíšova moc, jeho příklad.

Jsem přesvědčen o tom, že náš život je cesta, která je prezentována tímto Ježíšovým výkřikem. Těmito Jeho slovy na Golgotském kříži na prahu konce.

Můžeme opakovaně být na hraně života i smrti, i na kříži, kdy se doměřuje naše lidství, v obavě i v bolesti, nebo dokonce v utrpení. A přece tu stále slyšíme ono Ježíšovo, „do tvých rukou Bože poručím svého Ducha.“ Naše lidství, naše vnitřní já smí žít a těžit z tohoto volání Kristova a vytvářet tímto velmi silný a hluboký vztah k Ježíši Kristu, našemu Bohu a Pánu. Ve vztahu, který je pevně spojen v Bohu, protože on volajícího Ježíše, ale i nás slyší a také vyslyší.

Miloš Vavrečka